

نقش طرحواره های ناسازگار اولیه، خوش بینی و بدبینی در پیش بینی سازگاری زنان با طلاق عاطفی

بهمن اکبری^۱، شهلا شوکت پور لطفی^۲، آزاده فرگت^۳، سیده زهرا حسینی تبار^۴

^۱ دانشیار دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی رشت، گیلان، ایران.

^۲ دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت، گیلان، ایران.

^۳ دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت، گیلان، ایران.

^۴ فارغ التحصیل کارشناسی ارشد رشته روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، گیلان، ایران.

نام نویسنده مسئول:

شهلا شوکت پور لطفی

چکیده

این پژوهش با هدف نقش طرحواره های ناسازگار اولیه، خوش بینی و بدبینی در پیش بینی سازگاری زنان با طلاق عاطفی انجام شده است. این پژوهش از نوع همبستگی است، جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل تمامی زنان مراجعه کننده به مرکز مشاوره بهزیستی می باشد که در سال ۱۳۹۴ از طرف شورای حل اختلاف شهرستان رشت به آن مرکز ارجاع داده شده اند. حجم جامعه، ۴۲۰ نفر می باشد که با استفاده از جدول کرجسی مورگان ۲۰۰ نفر بدست آمده است و پرسشنامه طلاق عاطفی گاتمن (۲۰۰۸)، پرسشنامه طرحواره یانگ (فرم کوتاه) یانگ (۲۰۰۱)، پرسشنامه خوش بینی-بدبینی شیرو و کارو (۱۹۸۵) و پرسشنامه سازگاری اسپانیر بر روی آنها اجرا شد. نتایج با استفاده از آزمون همبستگی اسپیرمن و رگرسیون لجستیک در SPSS ۱۸ تحلیل گردید. نتایج تحلیل همبستگی اسپیرمن نشان داد که بین مولفه طرحواره های ناسازگار و زیر مقیاسهای آن با خوش بینی بجز معیارهای سرسختانه و استحقاق/ بزرگ منشی رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. بین مولفه های ناسازگار با سازگاری زناشویی رابطه منفی و معنی دار می باشد. رابطه اینارگری با سازگاری معنی دار نمی باشد. رابطه رضایت زناشویی و سازگاری با خوشبینی مثبت و معنی دار می باشد. نتایج ضریب رگرسیون لجستیک نشان داد که متغیرهای بی اعتمادی، انزوای اجتماعی، نقص، آسیب پذیری، اینارگری، معیارهای سرسختانه و استحقاق به صورت منفی و معنی داری قادر به پیش بینی سازگاری هستند. اما متغیرهای محرومیت هیجانی، رهاشدگی، شکست، وابستگی، گرفتار، اطاعت، بازداری هیجانی، خویشتن داری و خوشبینی قادر به پیش بینی سازگاری نیستند. با توجه به نتایج باید گفت که خوش بین بودن و رواج آن در بین زوجین از عمده ترین مسائلی هستند که می توانند تعارضات زناشویی زنان را کاهش می دهد و بر مدیریت طرحواره های ناسازگار و کاهش طلاق می تواند، تاثیر بگذارد.

واژگان کلیدی: طرحواره های ناسازگار اولیه، خوش بینی و بدبینی، سازگاری، زنان با طلاق عاطفی.

مقدمه

در میان تمام نهادهای اجتماعی، خانواده از اهمیتی خاص برخوردار است. هیچ جامعه ای نمی تواند ادعای سلامت کند، چنانچه از خانواده های سالم برخوردار نباشد. هر خانواده حداقل متشکل از دو نفر است که در اولین شکل آن، با ازدواج بین زن و مرد به ظهور می رسد. بنابراین بررسی مسایل خانواده جدا از بررسی مسایل زن و شوهر و نیازهایشان کاری منطقی نخواهد بود. به عقیده بسیاری از صاحب نظران اساس خانواده که هسته اصلی کلیه اجتماعات بشری است بر گزینه جنسی مبتنی است و ازدواج راه طبیعی ارضاء این نیاز در آدمی است و توجه به این گزینه و ارضای آن به روش معقول و پسندیده، امری ضروری است (بطحایی و آقا محمدیان، ۱۳۹۰).

سیستم خانواده چیزی بیشتر از مجموعه اعضای است که در کنار یکدیگر زندگی می کنند. خانواده مجموعه به هم پیوسته از اعضای است که در تعامل متقابل با یکدیگر هستند. از دیگران تأثیر می گیرند و بر آنها تأثیر می گذارند. خانواده سالم خانواده ای است که در آن شرایط ارضای نسبی نیازهای اعضا وجود داشته باشد و افراد بتوانند نیازهای مختلف خود را با توجه به تفاوت های فردی، جنسیتی و شخصیتی خود ارضاء کنند و مشکلات خود را حل نمایند. از آن جایی که هیچ فردی در انزوا زندگی نمی کند، این جو و محیط خانواده است که می تواند امکان رشد و خودشکوفایی را برای اعضای خود فراهم کند. در هر خانواده ای مسئولیت اصلی فراهم کردن چنین محیطی بر عهده والدین می باشد. زوجین علاوه بر این که نیازهای یکدیگر را درک می کنند و به آن احترام می گذارند، به یکدیگر کمک می کنند تا به این خواسته ها دست یابند. با وجود داشتن چنین روابط روشن، سازنده و ارضا کننده ای، احساس رضایت هر یک از آنها از زندگی مشترک افزایش می یابد و به دنبال آن انرژی، وقت و نشاط بیشتری را در تماس با فرزندان خود خواهند داشت و این احساسات مثبت را به آنان نیز انتقال خواهند داد. بالعکس زمانی که روابط زن و شوهر مبهم، متعارض یا دو پهلو باشد، یکدیگر را درک نکنند و یا برای خواسته های دیگری ارزشی قایل نباشند، توانایی حل مشکلات و توافق بر سر موضوعاتی از قبیل روابط جنسی رضایت بخش، نحوه معاشرت و رفت و آمد با خویشان، گوش دادن به یکدیگر، گذراندن اوقات فراغت، تربیت فرزندان و نحوه خرج کردن پول را نداشته باشند، در نتیجه احساس دوری و عدم تفاهم کرده و ممکن است در جستجوی دست یابی به راه حل هایی باشند که هیچ کمکی به آنها نکرده و باعث بدتر شدن وضعیت شود (بارکر^۱، ۱۹۸۶، ترجمه دهقانی و دهقانی، ۱۳۹۲).

مطالعه روابط زوجین به درک چارچوب های ساختاری روابط زوجین کمک می کند (گاتمن، ۱۹۹۳). در بررسی علل طلاق علاوه بر عوامل اجتماعی، اقتصادی و حقوقی، توجه به علل فردی و روانشناختی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. مسلماً مشکلاتی که موجب می شود، زوجین تصمیم به جدایی بگیرند، مزمن است، مانند انگیزه جدایی، تعارض شدید و رویدادهای خشونت آمیز دائمی، گاهی هم عوامل غیر منتظره باعث فروپاشی زندگی زناشویی می شود، مثل افشاء خیانت های زناشویی و یا موقعی که یکی از همسران قصد جدایی داشته باشد و نسبت به زندگی با همسر خود تردید داشته باشد (زارعی محمودآبادی، ۱۳۹۱). به منظور پیشگیری از پیامدهای ناشی از طلاق و ناسازگاری زناشویی همیشه متفکرین به دنبال راه هایی بوده اند که با این مسئله به نحوی مقابله نمایند (صدق پور، ۱۳۹۳). سازگاری زناشویی^۲ یکی از مهمترین فاکتورها در تعیین ثبات و تداوم زناشویی است (گال^۳، ۲۰۰۱؛ به نقل از بار-ان و پارکر^۴، ۲۰۰۶). سازگاری زناشویی فرایندی است که در طول زندگی زوجین به وجود می آید. زیرا که لازمه آن انطباق سلیقه ها، شناخت صفات شخصیتی، ایجاد قواعد رفتاری و شکل گیری الگوهای مراوده ای است. بنابراین سازگاری زناشویی فرایندی تکاملی بین زن و شوهر است (لاول، لاول^۵، ۱۹۸۳، به نقل از فقیرپور، ۱۳۹۰). سازگاری زناشویی را می توان به عنوان منبع نظام خانواده یا حتی بخشی از نیروی تأمین حیات و احیا کننده خانواده دانست (ملازاده، محمودی، اژه ای، کیامنش، ۱۳۹۱). برنشتاین (۱۳۹۰) تأکید می کند که مکانیسم های شناختی بر سازگاری و رضایت زناشویی تأثیر می گذارند. ادراکات زن و شوهر و برداشت هایی که آنها از زندگی خانوادگی خود داشته اند، در سازگاری زناشویی آنها تأثیرگذار است (سابتلی^۶، ۲۰۱۳). رضایت زناشویی به آسانی قابل دستیابی نیست (یوسفی، ۱۳۸۹). میزان بالای طلاق در جوامع تایید کننده این حقیقت است که زوجین تمایلی نسبت به ماندن در ازدواج های ناکام ندارند (کایزر^۷، ۱۹۹۳). مدیریت خودکارآمدی طلاق^۸ می تواند به زوجین کمک کند که آگاهانه تصمیم مناسب را بگیرند (زارعی محمودآبادی و همکاران، ۱۳۹۱) امروزه زوج های متقاضی طلاق بیش از هر زمان دیگری به مدیریت در زمینه طلاق نیازمندند. از نظر دریمن^۹ (۱۹۹۹) مدیریت طلاق به زوج های در شرف طلاق کمک می کند تا با

^۱ Barker^۲ -Adjustment Scale^۳ - Gal^۴ Bar-on, Parker^۵ - Lawell & Lawell^۶ - Sabatili^۷ - Kayser^۸ -Divorce Self-efficacy^۹ -Derman

دیدنی وسیع با مساله طلاق مواجه شوند. اینکه کدام زوج ناراضی می‌تواند از بروز درگیری و آشفتگی جلوی فرزندان خودداری کند در حیطه مدیریت طلاق قرار می‌گیرد. (به نقل از زارعی محمود آبادی، ۱۳۹۱). در سالهای اخیر نقش عوامل شناختی در درک پویایی‌های تعاملات و روابط زناشویی، بیشتر مورد توجه قرار گرفته (برادبوری، فینچام، ۱۹۹۰). مدل‌های نوین شناختی پیشنهاد می‌کنند که محتوای ادراکات و استنباط‌های فرد به وسیله طرحواره‌های^{۱۰} زیربنایی نسبتاً پایدار، شکل گرفته‌اند (کاستونگوی^{۱۱}، هیل^{۱۲}، ۲۰۰۷). طرحواره‌ها موجب سوگیری در تفسیرهای ما از رویدادها می‌شوند و این سوگیری‌ها در آسیب‌شناسی روانی میان فردی (زوجین) به صورت سوءتفاهم، نگرش‌های تحریف شده، گمانه‌های نادرست، هدف‌ها و چشم داشت‌های غیرواقع بینانه خود را نشان می‌دهند (پاسکال، کرسستین و جین^{۱۳}، ۲۰۰۸). از سوی دیگر یکی از عواملی که در روابط زندگی زناشویی نقش دارد خوشبینی، بدبینی زوجین می‌باشد. خوشبینی با سلامت روانی افراد در ارتباط است. در یک مطالعه طولی خوشبینی سلامت روانی افراد را پس از ده سال پیش‌بینی کرد. خوشبینی از تأثیر مخرب مشاجرات روزانه بر سلامت روان جلوگیری می‌کند. خوشبینی با اضطراب نیز رابطه منفی دارد و افراد بدبین بیشتر دچار اضطراب می‌شوند. خوشبینی با سلامت جسمانی نیز رابطه مثبت دارد. در باره خوشبینی چند نظریه عمده وجود دارد: اولین نظریه مطرح در این زمینه نظریه خوشبینی سرشتی است. براین اساس، افراد خوش‌بین کسانی هستند که انتظار دارند رویدادهای خوبی برای آنان رخ می‌دهد، ولی افراد بدبین کسانی هستند که انتظار دارند امور بدی برای آنان اتفاق می‌افتد. این دیدگاه، سلامت روانی، سلامت جسمانی و سازگاری روان‌شناختی افراد خوش‌بین را ناشی از سبک‌های مقابله آنان می‌داند. این دیدگاه ریشه در نظریه سنتی انتظار ارزش در باب انگیزش دارد. دومین نظریه مهم در این زمینه، نظریه خوشبینی آموخته شده است. این نظریه خوشبینی و بدبینی افراد را ناشی از سبک تبیین آنان می‌داند. افراد خوش‌بین رویدادهای مثبت را به عوامل پایدار (همیشگی)، فراگیر (مربوط به تمام حیطه‌های زندگی) و درونی (ناشی از خود فرد)، اما رویدادهای منفی را به عوامل موقت، جزئی و برونی نسبت می‌دهد (نوری، ۱۳۸۸). افراد بدبین سبک تبیین متضاد با افراد خوش‌بین دارد. سومین نظریه مهم، نظریه امید است. نظریه امید رابطه بین سه مفهوم انتخاب هدف، انتظارات و مفهوم خودکارآمدی بندورا را برجسته کرده است. بنابراین، افرادی که اهداف ارزشمندی دارند، از این توانایی برخوردارند که راه‌های مختلفی برای رسیدن به آن پیدا کنند؛ درباره توانایی‌های حل مسئله خود احساس اعتماد می‌کنند و در نتیجه، سطوح بالایی از امید را تجربه می‌کنند. با توجه به اهمیت سازگاری زوجین و نیز اهمیت طرحواره‌ها بر عملکرد افراد در شرایط استرس‌زا زندگی زناشویی، پژوهش حاضر سعی دارد که به بررسی این سوال بپردازد که آیا طرحواره‌های ناسازگار اولیه، خوش‌بینی و بدبینی می‌تواند سازگاری زنان با طلاق عاطفی را پیش‌بینی کند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر نوعی تحقیق کاربردی است. هدف از تحقیقات کاربردی، توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است. طرح مورد استفاده در این پژوهش، پیرو طرحی از نوع همبستگی است.

جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل تمامی زنان مراجعه کننده به مرکز مشاوره بهزیستی می‌باشد که در سال ۱۳۹۴ از طرف شورای حل اختلاف شهرستان رشت به آن مرکز ارجاع داده شده‌اند. کل جامعه آماری، ۴۲۰ نفر می‌باشد که با استفاده از جدول کرجسی مورگان ۲۰۰ نفر بدست آمده است. روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر نمونه‌گیری تصادفی است. نمونه‌ی آماری این پژوهش عبارت است از ۲۰۰ نفر از زنان با طلاق عاطفی می‌باشند.

ابزار پژوهش

پرسشنامه طلاق عاطفی: پرسشنامه طلاق عاطفی از کتاب موفقیت یا شکست در ازدواج نوشته جان گاتمن گرفته شده است. این پرسشنامه در سال ۲۰۰۸ نوشته شده و شامل جملاتی درباره جنبه‌های مختلف زندگی است که ممکن است فرد با آن موافق یا مخالف است. این مقیاس ۲۴ سوال دارد و به شیوه بله یا خیر باید به آن جواب داد. نمره گذاری پرسشنامه به صورت بله، خیر است. پاسخ بله امتیاز یک و پاسخ خیر ۰ می‌گیرد. هر چقدر میزان جواب‌های بله بیشتر باشد احتمال طلاق عاطفی بیشتر است. بر اساس این روش از

¹⁰- Schemas

¹¹-Castonguay

¹²-Hill

¹³-Pascal & Christin & Jean

تحلیل شما نمره‌های به دست آمده را جمع کرده و سپس بر اساس جدول زیر قضاوت کنید. توجه داشته باشید میزان امتیازهای زیر برای یک پرسشنامه است در صورتی که به طور مثال شما ۱۰ پرسشنامه داشته باشید باید امتیازهای زیر را ضربدر ۱۰ کنید

مثال: حد پایین نمرات پرسشنامه به طریق زیر بدست آمده است

تعداد سوالات پرسشنامه * ۱ = حد پایین نمره

حد پایین نمره	حد متوسط نمرات	حد بالای نمرات
۰	۱۲	۲۴

امتیازات خود را از ۲۴ عبارت فوق با یکدیگر جمع نمایید. حداقل امتیاز ممکن ۰ و حداکثر ۲۴ خواهد بود.

نمره بین ۰ تا ۸: احتمال جدایی در زندگی ضعیف است.

نمره بین ۸ تا ۱۶: احتمال جدایی در زندگی متوسط است.

نمره بالاتر از ۱۶: احتمال جدایی در زندگی قوی است.

بعد از جمع کردن پاسخهای بله، اگر تعداد آن برابر هشت (۸) و بالاتر بود زندگی زناشویی شما در معرض خطر و جدایی قرار دارد و از متخصص کمک بگیرید. در پژوهش مامی و عسگری آلفای کرونباخ برای پایایی پرسشنامه ۰.۸۳ ذکر شده است. همچنین روایی محتوایی پرسشنامه توسط اساتید مطلوب گزارش شده است.

پرسشنامه طرحواره یانگ (فرم کوتاه): در پژوهش حاضر به منظور سنجش طرحواره های ناسازگار اولیه از فرم کوتاه (۷۵ سؤالی) پرسشنامه طرحواره یانگ استفاده شده که ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه را در قالب ۵ حوزه می سنجد. این طرحواره ها عبارتند از: گروه اول (بریدگی/ طرد^{۱۴}) شامل زیرمجموعه های، رهاشدگی/ بی ثباتی^{۱۵} محرومیت هیجانی^{۱۶} بی اعتمادی/ بد رفتاری^{۱۷} انزوای اجتماعی / بیگانگی^{۱۸}، نقص و شرم^{۱۹}.

گروه دوم (خودگردانی و عملکرد مختل^{۲۰}) شامل: شکست^{۲۱} وابستگی/ بی کفایتی^{۲۲}، آسیب پذیری نسبت به زیان یا بیماری^{۲۳}، خودتحوّل نیافته/ گرفتار^{۲۴}. گروه سوم (محدودیت های مختل^{۲۵})، استحقاق/ بزرگ منشی^{۲۶} و خویشتن داری/ خودانضباطی ناکافی^{۲۷}؛ گروه چهارم (دیگر جهت مندی)^{۲۸} شامل: تمرکز افراطی بر نیازها، تمایلات و احساسات دیگران، اطاعت^{۲۹} و از خودگذشتگی^{۳۰}؛ گروه پنجم (گوش به زنگی بیش از حد و بازداری^{۳۱}) شامل: بازداری هیجانی^{۳۲} و معیارهای سرسختانه. عیب جویی افراطی^{۳۳} است. نسخه اصلی پرسشنامه طرحواره ها (SQ)، توسط یانگ برای اندازه گیری طرحواره های ناسازگار اولیه ساخته شده است. همچنین شکل کوتاه پرسشنامه طرحواره ها برای اندازه گیری ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه بر اساس فرم کوتاه ۷۵ سؤال دارد. شیوه نمره گذاری در این پژوهش به این صورت است که هر سؤال روی یک مقیاس ۶ درجه ای (کاملاً غلط=۱، تقریباً غلط=۲، بیشتر درست است تا غلط=۳، اندکی درست=۴، تقریباً درست=۵ کاملاً درست=۶) نمره گذاری می شود. در فرم کوتاه هر طرحواره توسط پنج سؤال سنجیده می شود. در این پرسشنامه نمره بالا نشان دهنده طرحواره های ناسازگار اولیه است.

14. Disconnection And Rejection
15. Abandonment/Instability
16. Emotional Deprivation
17. Mistrust/Abuse
18. Social Isolation/Alienation
19. Defectiveness/Shame
20. Impaired Autonomy And Performance
21. Failure
22. Dependence/Incompetence
23. Vulnerability To Harm And Illness
24. Enmeshment/Undeveloped Self
25. Impaired Limits
26. Entitlement/Grandiosity
27. Insufficient Self.Control/Self.Discipline
28. Other.Directedness
29. Subjugation
30. Self.Sacrifice
31. Overvigilance And Inhibition
32. Emotional Inhibition
33. Unrelenting Standards/Hypocriticalness

ذوالفقاری و همکاران پرسشنامه طرحواره های یانگ را بر روی ۷۰ نفر از زوجین اجرا کردند. در پژوهش آنها ضریب همسانی درونی پرسشنامه از طریق محاسبه ضریب روایی و پایایی برای کل پرسشنامه ۰/۹۴ و برای پنج حوزه به این شرح به دست آمد: بریدگی و طرد (۰/۹۱)، خودگردانی و عملکرد مختل (۰/۷۳)، دیگر جهت مندی ۰/۶۷ و گوش به زنگی بیش از حد و بازداري ۰/۷۸ و محدودیت ۰/۶۵ می باشد.

پرسشنامه خوش بینی - بدبینی: شیرو و کارو (۱۹۸۵) برای ارزیابی سرشتی، آزمون جهت گیری زندگی (LOT) خود گزارش خلاصه ای را تدوین کرده و بعدها آن را مورد تجدید نظر قرار داده است. نوع خوش بینی که توسط LOT ارزیابی می شود، یک صفت شخصیتی است که مشخصه آن انتظارات مطلوب شخصی در آینده است.

این آزمون شامل ۸ ماده بود ۴ ماده بیانگر خلق خوش بینانه و ۴ ماده بیانگر خلق بد بینانه بوده و پاسخ دهندگان در یک مقیاس چند درجه ای میزان موافقت یا عدم موافقت خود را با هر یک از جملات اعلام می کنند. بنابراین نسخه تجدید نظر شده این آزمون (LOT-R) جانشین آزمون (LOT) شد (شیپور و همکاران، ۱۹۹۴). نسخه تجدید نظر شده آزمون جهت گیری زندگی از آزمون اصلی خلاصه تر است (شامل ۶ ماده، ۳ ماده نشان دهنده خلق خوش بینانه و ۳ ماده نشان دهنده تلقی بدبینانه) LOT-R از همسانی درونی مطلوبی برخوردار بوده است (۰/۷۰). دانستن این نکته دارای اهمیت است که چهار سوال در این پرسشنامه وجود دارد که می توان آنها را نادیده گرفت، که سوالهای شماره ۲، ۵، ۶، ۸ می باشند. سپس برای جملات که بار منفی دارد نمره مورد نظر را معکوس در نظر گرفته می شود، که سوالهای شماره ۳، ۷، ۹، ۱۰ را در بر می گیرد. سپس نمره نهایی بین صفر تا ۲۴ می باشد.

پرسشنامه سازگاری اسپانیل: این مقیاس یک ابزار ۳۲ سؤالی برای ارزیابی کیفیت رابطه ی زناشویی از نظر زن یا شوهر یا هر دو نفری است که با هم زندگی می کنند. این ابزار برای دو هدف ساخته شده است. می توان با به دست آوردن کل نمرات، از این ابزار برای اندازه گیری رضایت کلی در یک رابطه صمیمانه استفاده کرد. تحلیل عاملی نشان می دهد که این مقیاس چهار بعد رابطه را می سنجد. این چهار بعد از این قرارند: رضایت دونفری، همبستگی دو نفری، توافق دو نفری و ابراز محبت. نمره ی کل مقیاس با آلفای کرانباخ ۰/۹۶ از همسانی درونی خوبی برخوردار است. همسانی درونی خرده مقیاسها بین خوب تا عالی است. رضایت دونفری ۰/۹۴، همبستگی دو نفری ۰/۸۱، توافق دو نفری ۰/۹۰ و ابراز محبت ۰/۷۳ (ثنایی، ۱۳۷۹). در این پژوهش نیز از طریق آلفای کرانباخ پایایی این مقیاس ۰/۹۴ به دست آمد. این مقیاس با روشهای منطقی روایی محتوا چک شد. مقیاس سازگاری زن و شوهر با قدرت تمیز دادن زوجهای متأهل و مطلقه در هر سؤال، روایی خود را برای گروههای شناخته شده نشان داده است. این مقیاس از روایی همزمان نیز برخوردار است و با مقیاس رضایت زناشویی لاک-والاس همبستگی دارد (ثنایی، ۱۳۷۹). در ایران نیز این مقیاس در سال ۱۳۷۴ توسط آموزگار و حسین نژاد هنجاریابی شده است. این مقیاس با روش بازآزمایی و با فاصله ی ۱۰ روز روی نمونه ای متشکل از ۱۲۰ نفر از زوجها (۶۰ مرد و ۶۰ زن) اجرا گردید و برای میزان همبستگی از روش گشتاوری پیرسون استفاده شد. ضریب همبستگی بین نمرات زوجها طی دوبار اجرا در کل نمرات ۰/۸۶، مقیاس رضایت زناشویی ۰/۶۸، مقیاس همبستگی دو نفری ۰/۷۵، مقیاس توافق دونفری ۰/۷۱ و مقیاس ابراز محبت ۰/۶۱ به دست آمده است.

شرایط ورود به پژوهش عبارت بودند از

زنانی که دارای تحصیلات حداقل پنجم ابتدایی باشند و حداقل یک سال از زندگی مشترکشان می گذرد و مایل به همکاری جهت دریافت مداخله ی مشاوره ای باشند.

شرایط و معیارهای خروج از پژوهش

زنان دارای سوء مصرف مواد، مبتلا به بیماری صعب العلاج جسمی، زنانی که به دلیل قتل همسر یا بزه کاری و جرم اقدام به طلاق کرده بودند، مواردی که درمانگر در حین مداخله متوجه می شود که زنانی دارای اختلالات حاد روانشناختی (مثل اختلال شخصیت، افسردگی، اختلالات محور یک) هستند، زنانی مصرف کننده ی داروهای روانپزشکی و روان گردان، زنانی که در طول پژوهش مشخص شود که شرایط منطبق با اهداف پژوهش ندارند و این شرایط و خصایص، نتایج پژوهش را مخدوش می کند.

به منظور تجزیه و تحلیل داده ها با توجه به فرضیه های مطرح شده و متغیرهای تحقیق، از آمار توصیفی شامل فراوانی، در صد، میانگین و انحراف استاندارد و از آمار استنباطی از تحلیل همبستگی اسپیرمن و رگرسیون لجستیک استفاده کردیم. داده ها پس از ورود به رایانه از طریق نرم افزار آماری (SPSS18)^{۳۴} مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها

جدول ۱: شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش (n=200)

متغیر	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	K-S	p
رضایت زناشویی	۱۲	۳۲	۲۲/۳۹	۴/۹۲	۰/۰۹	-۰/۷۸	۰/۰۹	۰/۰۰۱
همبستگی دو نفری	۶	۱۶	۱۰/۲۴	۲/۶۸	۰/۲۶	-۰/۵۸	۰/۱۱	۰/۰۰۱
توافق دو نفری	۳	۴۷	۲۰/۷۲	۷/۳۰	۰/۹۹	۲/۲۶	۰/۱۱	۰/۰۰۱
ابراز محبت	۰	۸	۴	۱/۹۲	۰/۲۴	-۰/۷۲	۰/۱۲	۰/۰۰۱
سازگاری	۲۸	۹۶	۵۷/۳۶	۱۱/۸۵	۰/۶۲	۰/۸۸	۰/۰۹	۰/۰۰۱
خوشبینی	۳	۲۲	۱۳/۸۶	۴/۴۹	-۰/۱۹	۰/۰۱	۰/۱۱	۰/۰۰۱
محرومیت هیجانی	۵	۲۹	۱۷/۸۰	۶/۱۱	-۰/۳۸	-۰/۴۴	۰/۱۴	۰/۰۰۱
رهاشدگی/ بی ثباتی	۵	۳۰	۱۵/۵۵	۷/۶۳	-۰/۴۸	-۱/۰۵	۰/۱۷	۰/۰۰۱
بی اعتمادی / بد رفتاری	۶	۲۹	۱۷/۶۶	۷/۰۹	۰/۱۶	-۱/۲۳	۰/۱۵	۰/۰۰۱
انزوای اجتماعی / بیگانگی	۵	۳۰	۱۴/۵۹	۷/۱۵	۰/۲۶	-۱/۱۵	۰/۱۷	۰/۰۰۱
نقص/ شرم	۵	۲۹	۱۴/۶۱	۶/۱۹	۰/۵۱	-۰/۴۶	۰/۱۳	۰/۰۰۱
شکست	۵	۲۵	۱۶/۱۹	۵/۸۴	-۰/۲۱	-۰/۹۱	۰/۱۲	۰/۰۰۱
وابستگی / بی کفایتی	۵	۲۶	۱۳/۷۹	۵/۷۴	۰/۲۱	-۰/۹۲	۰/۱۴	۰/۰۰۱
آسیب پذیری در برابر ضرر	۵	۲۸	۱۸/۴۸	۶/۲۶	-۰/۳۸	-۰/۴۶	۰/۱۳	۰/۰۰۱
گرفتار / خویشتن تحول نیافته	۵	۳۰	۱۶/۰۶	۶/۷۶	-۰/۱۰	-۱/۰۲	۰/۰۸	۰/۰۰۲
اطاعت	۵	۳۰	۱۷/۳۱	۵/۴۱	-۰/۲۵	-۰/۰۷	۰/۱۱	۰/۰۰۱
ایثارگری	۹	۲۹	۱۹/۷۸	۵/۳۱	-۰/۵۴	-۰/۷۶	۰/۱۶	۰/۰۰۱
بازداری هیجانی	۵	۲۷	۱۵/۹۰	۶/۰۳	۰/۱۵	-۰/۷۸	۰/۱۲	۰/۰۰۱
معیارهای سرسختانه	۱۴	۲۷	۲۰/۸۴	۳/۵۸	-۰/۰۵	-۰/۶۲	۰/۱۰	۰/۰۰۱
استحقاق / بزرگ منشی	۷	۲۸	۱۹/۱۶	۴/۴۹	-۰/۶۸	۱/۳۳	۰/۱۶	۰/۰۰۱
خویشتن داری / خودانطباطی ناکافی	۱۰	۳۰	۱۸/۳۶	۴/۰۹	۰/۶۵	۰/۹۱	۰/۱۱	۰/۰۰۱

با توجه به جدول شماره ۱، آماره آزمون کالموگروف - اسمیرنوف برای تمامی متغیرها معنی دار می باشد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که توزیع متغیرها نرمال نمی باشد و نمی توان از آزمون های پارامتریک مانند ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه برای بررسی فرضیه های پژوهش استفاده نمود. لذا باید از معادل های ناپارامتریک این آزمون ها مانند همبستگی رتبه ای اسپیرمن استفاده نمود. برای بررسی رابطه بین طرحواره های ناسازگار اولیه (محرومیت هیجانی، رهاشدگی/ بی ثباتی، بی اعتمادی / بد رفتاری، انزوای اجتماعی / بیگانگی، نقص/ شرم، شکست، وابستگی / بی کفایتی، آسیب پذیری در برابر ضرر، گرفتار / خویشتن تحول نیافته، اطاعت، ایثارگری، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه، استحقاق / بزرگ منشی، خویشتن داری / خودانطباطی ناکافی) با خوشبینی، با توجه به نرمال نبودن توزیع متغیرها از ضریب همبستگی رتبه ای اسپیرمن استفاده شد. در جدول ۴-۲ رابطه این متغیرها گزارش شده اند. لازم به ذکر است که در این جدول با توجه به زیاد بودن تعداد متغیرها، فقط رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه با خوشبینی گزارش شده است و از ارائه رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه با یکدیگر خودداری شده است.

جدول ۲: رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه با خوشبینی

متغیر	ضریب همبستگی اسپیرمن	سطح معنی داری
محرومیت هیجانی	-۰/۳۸	۰/۰۰۱
رهاشده	-۰/۳۵	۰/۰۰۱
بی اعتمادی	-۰/۳۴	۰/۰۰۱
انزوای اجتماعی	-۰/۴۲	۰/۰۰۱
نقص	-۰/۳۷	۰/۰۰۱
شکست	-۰/۳۳	۰/۰۰۱
وابستگی	-۰/۱۶	۰/۰۲
آسیب پذیری	-۰/۲۹	۰/۰۰۱
گرفتار	-۰/۲۱	۰/۰۰۳
اطاعت	-۰/۳۷	۰/۰۰۱
ایثارگری	-۰/۲۷	۰/۰۰۱
بازداری هیجانی	-۰/۴۵	۰/۰۰۱
معیارهای سرسختانه	-۰/۰۱	۰/۸۳
استحقاق	۰/۱۱	۰/۱۰
خوشتن داری	-۰/۳۳	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۲، رابطه محرومیت هیجانی ($r=-0/38, p < 0/001$)، رهاشدگی/ بی ثباتی ($r=-0/35, p < 0/001$)، بی اعتمادی / بد رفتاری ($r=-0/34, p < 0/001$)، انزوای اجتماعی / بیگانگی ($r=-0/42, p < 0/001$)، نقص / شرم ($r=-0/37, p < 0/001$)، شکست ($r=-0/33, p < 0/001$)، وابستگی / بی کفایتی ($r=-0/16, p < 0/05$)، آسیب پذیری در برابر ضرر ($r=-0/29, p < 0/001$)، گرفتار / خوشتن تحول نیافته ($r=-0/21, p < 0/001$)، اطاعت ($r=-0/37, p < 0/001$)، ایثارگری ($r=-0/27, p < 0/001$)، بازداری هیجانی ($r=-0/45, p < 0/001$) و خوشتن داری / خودانطباقی ناکافی ($r=-0/33, p < 0/001$) با خوشبینی منفی و معنی دار می باشد. رابطه معیارهای سرسختانه ($r=0/01, p > 0/05$) و استحقاق / بزرگ منشی ($r=0/11, p > 0/05$) با خوشبینی معنی دار نمی باشد.

برای بررسی رابطه بین طرح واره های ناسازگار اولیه (محرومیت هیجانی، رهاشدگی/ بی ثباتی، بی اعتمادی / بد رفتاری، انزوای اجتماعی / بیگانگی، نقص / شرم، شکست، وابستگی / بی کفایتی، آسیب پذیری در برابر ضرر، گرفتار / خوشتن تحول نیافته، اطاعت، ایثارگری، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه، استحقاق / بزرگ منشی، خوشتن داری / خودانطباقی ناکافی) با سازگاری (رضایت زناشویی، همبستگی دو نفری، توافق دو نفری، ابراز محبت) با توجه به نرمال نبودن توزیع متغیرها از ضریب همبستگی رتبه ای اسپیرمن استفاده شد. در جدول ۳ رابطه این متغیرها گزارش شده اند. لازم به ذکر است که در این جدول با توجه به زیاد بودن تعداد متغیرها، فقط رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه با مولفه های سازگاری گزارش شده است و از ارائه رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه با یکدیگر و همچنین مولفه های سازگاری با یکدیگر خودداری شده است.

جدول ۳: رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه با مولفه های سازگاری

متغیر	رضایت زناشویی	همبستگی دو نفری	توافق دو نفری	ابراز محبت	سازگاری
محرومیت هیجانی	-۰/۲۲**	-۰/۲۶**	-۰/۱۷**	-۰/۰۱	-۰/۲۶**
رهاشده	-۰/۱۵*	-۰/۲۱**	-۰/۱۳	-۰/۰۴	-۰/۲۱**
بی اعتمادی	-۰/۱۳	-۰/۰۱	-۰/۱۹**	-۰/۲۱**	-۰/۲۳**
انزوای اجتماعی	-۰/۱۵*	-۰/۳۱**	-۰/۱۸**	-۰/۲۰**	-۰/۳۱**
نقص	-۰/۳۹**	-۰/۴۳**	-۰/۲۳**	-۰/۱۲	-۰/۴۵**
شکست	-۰/۳۷**	-۰/۲۷**	-۰/۱۲	-۰/۱۰	-۰/۳۴**

وابستگی	-۰/۱۷**	-۰/۰۹	-۰/۱۲	-۰/۰۶	-۰/۲۱**
آسیب پذیری	-۰/۵۰**	-۰/۲۲**	-۰/۲۱**	-۰/۱۸**	-۰/۴۵**
گرفتار	-۰/۳۶**	-۰/۲۹**	-۰/۱۴*	-۰/۱۵*	-۰/۳۴**
اطاعت	-۰/۲۴**	-۰/۲۸**	-۰/۱۱	-۰/۰۸	-۰/۲۶**
ایثارگری	-۰/۰۲	-۰/۱۳	-۰/۰۷	۰/۰۹	-۰/۰۸
بازداری هیجانی	-۰/۵۰**	-۰/۵۷**	-۰/۲۱**	-۰/۳۳**	-۰/۵۴**
معیارهای سرسختانه	-۰/۰۵	-۰/۲۸**	-۰/۱۱	۰/۰۲	-۰/۱۶*
استحقاق	۰/۰۱	-۰/۱۶*	-۰/۱۰	-۰/۱۱	-۰/۱۷*
خویشتن داری	-۰/۰۳	-۰/۲۳**	-۰/۱۵*	-۰/۱۵*	-۰/۱۹**

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

با توجه به جدول ۳، رابطه محرومیت هیجانی ($r = -0.22, p < 0.01$)، رهاشدگی/ بی ثباتی ($r = -0.15, p < 0.05$)، انزوای اجتماعی / بیگانگی ($r = -0.15, p < 0.05$)، نقص / شرم ($r = -0.39, p < 0.01$)، شکست ($r = -0.37, p < 0.01$)، وابستگی / بی کفایتی ($r = -0.17, p < 0.01$)، آسیب پذیری در برابر ضرر ($r = -0.50, p < 0.01$)، گرفتار / خویشتن تحول نیافته ($r = -0.36, p < 0.01$)، اطاعت ($r = -0.24, p < 0.01$)، بازداری هیجانی ($r = -0.50, p < 0.01$) با رضایت زناشویی منفی و معنی دار می باشد. رابطه بی اعتمادی / بد رفتاری، ایثارگری، معیارهای سرسختانه، استحقاق / بزرگ منشی، خویشتن داری / خودانطباطی ناکافی با رضایت زناشویی معنی دار نمی باشد.

رابطه محرومیت هیجانی ($r = -0.26, p < 0.01$)، رهاشدگی/ بی ثباتی ($r = -0.21, p < 0.01$)، انزوای اجتماعی / بیگانگی ($r = -0.31, p < 0.01$)، نقص / شرم ($r = -0.43, p < 0.01$)، شکست ($r = -0.27, p < 0.01$)، آسیب پذیری در برابر ضرر ($r = -0.22, p < 0.01$)، گرفتار / خویشتن تحول نیافته ($r = -0.29, p < 0.01$)، اطاعت ($r = -0.28, p < 0.01$)، بازداری هیجانی ($r = -0.57, p < 0.01$)، معیارهای سرسختانه ($r = -0.28, p < 0.01$)، استحقاق / بزرگ منشی ($r = -0.16, p < 0.05$)، خویشتن داری / خودانطباطی ناکافی ($r = -0.23, p < 0.01$) با همبستگی دو نفری منفی و معنی دار می باشد. رابطه بی اعتمادی / بد رفتاری، وابستگی / بی کفایتی، ایثارگری با همبستگی دو نفری معنی دار نمی باشد.

رابطه محرومیت هیجانی ($r = -0.17, p < 0.01$)، بی اعتمادی / بد رفتاری ($r = -0.19, p < 0.01$)، انزوای اجتماعی / بیگانگی ($r = -0.18, p < 0.01$)، نقص / شرم ($r = -0.23, p < 0.01$)، آسیب پذیری در برابر ضرر ($r = -0.21, p < 0.01$)، گرفتار / خویشتن تحول نیافته ($r = -0.14, p < 0.01$)، بازداری هیجانی ($r = -0.21, p < 0.01$)، خویشتن داری / خودانطباطی ناکافی ($r = -0.15, p < 0.05$) با توافق دو نفری منفی و معنی دار می باشد. رابطه رهاشدگی/ بی ثباتی، شکست، وابستگی / بی کفایتی، اطاعت، ایثارگری، معیارهای سرسختانه، استحقاق / بزرگ منشی با توافق دو نفری معنی دار نمی باشد.

رابطه بی اعتمادی / بد رفتاری ($r = -0.21, p < 0.01$)، انزوای اجتماعی / بیگانگی ($r = -0.20, p < 0.01$)، آسیب پذیری در برابر ضرر ($r = -0.18, p < 0.01$)، گرفتار / خویشتن تحول نیافته ($r = -0.15, p < 0.05$)، بازداری هیجانی ($r = -0.33, p < 0.01$)، خویشتن داری / خودانطباطی ناکافی ($r = -0.15, p < 0.05$) با ابراز محبت منفی و معنی دار می باشد. رابطه محرومیت هیجانی، رهاشدگی/ بی ثباتی، نقص / شرم، شکست، وابستگی / بی کفایتی، اطاعت، ایثارگری، معیارهای سرسختانه، استحقاق / بزرگ منشی با ابراز محبت معنی دار نمی باشد. رابطه محرومیت هیجانی ($r = -0.26, p < 0.01$)، رهاشدگی/ بی ثباتی ($r = -0.21, p < 0.01$)، بی اعتمادی / بد رفتاری ($r = -0.23, p < 0.01$)، انزوای اجتماعی / بیگانگی ($r = -0.31, p < 0.01$)، نقص / شرم ($r = -0.45, p < 0.01$)، شکست ($r = -0.34, p < 0.01$)، وابستگی / بی کفایتی ($r = -0.21, p < 0.01$)، آسیب پذیری در برابر ضرر ($r = -0.45, p < 0.01$)، گرفتار / خویشتن تحول نیافته ($r = -0.34, p < 0.01$)، اطاعت ($r = -0.26, p < 0.01$)، بازداری هیجانی ($r = -0.54, p < 0.01$)، معیارهای سرسختانه ($r = -0.16, p < 0.05$)، استحقاق / بزرگ منشی ($r = -0.17, p < 0.05$)، خویشتن داری / خودانطباطی ناکافی ($r = -0.19, p < 0.01$) با سازگاری منفی و معنی دار می باشد. رابطه ایثارگری با سازگاری معنی دار نمی باشد.

برای بررسی رابطه سازگاری (رضایت زناشویی، همبستگی دو نفری، توافق دو نفری، ابراز محبت) با خوشبینی و بدبینی با توجه به نرمال نبودن توزیع متغیرها از ضریب همبستگی رتبه ای اسپیرمن استفاده شد. در جدول ۴ ماتریس همبستگی رابطه این متغیرها گزارش شده اند.

جدول ۴: ماتریس همبستگی رابطه بین سازگاری با خوشبینی

شماره	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱	رضایت زناشویی	۱					
۲	همبستگی دو نفری	۰/۳۰**	۱				
۳	توافق دو نفری	۰/۱۸**	۰/۲۵**	۱			
۴	ابراز محبت	۰/۱۴*	۰/۲۷**	۰/۲۳**	۱		
۵	سازگاری	۰/۶۷**	۰/۵۷**	۰/۷۳**	۰/۴۴**	۱	
۶	خوشبینی	۰/۱۵*	۰/۱۴*	۰/۲۹**	۰/۲۱**	۰/۲۹**	۱

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

با توجه به جدول ۴، رابطه رضایت زناشویی ($r = 0.15, p < 0.05$)، همبستگی دو نفری ($r = 0.14, p < 0.05$)، توافق دو نفری ($r = 0.18, p < 0.01$)، ابراز محبت ($r = 0.21, p < 0.01$) و سازگاری ($r = 0.29, p < 0.01$) با خوشبینی مثبت و معنی دار می باشد. با توجه به اینکه توزیع متغیرهای پژوهش نرمال نمی باشد، لذا برای بررسی این فرضیه از رگرسیون لجستیک استفاده شد. در مطالعه حاضر متغیر وابسته یعنی سازگاری از نوع متغیرهای فاصله ای می باشد. لذا برای استفاده در رگرسیون لجستیک به متغیر اسمی دو ارزشی تبدیل شد. برای این تبدیل از روش برش میانه^{۳۵} استفاده شد (تئو و نویس^{۳۶}، ۲۰۱۲). میانه توزیع متغیر سازگاری (۵۶) بود. لذا نمرات پایین تر از این نمره به عنوان سازگاری پایین (۰) و نمرات بالاتر از این نمره به عنوان سازگاری بالا (۱) کد گذاری شدند. در جدول ۵ نتایج آزمون های اومنیبوس برای ضرایب مدل رگرسیون

جدول ۵: نتایج آزمون های اومنیبوس برای ضرایب مدل رگرسیون

مجدور خی	درجه آزادی	سطح معنی داری
گام	۱۶	۰/۰۰۱
بلوک	۱۶	۰/۰۰۱
مدل	۱۶	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۵، آماره مجدور خی مدل ۱۰۴/۲۱ می باشد که در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار است. این یافته نشان می دهد متغیرهای پیش بین یعنی طرح واره های ناسازگار اولیه و خوشبینی به صورت معنی داری قادر به پیش بینی متغیر ملاک یعنی سازگاری هستند. در جدول ۴-۶، میزان واریانس تبیین شده سازگاری توسط متغیرهای پیش بین گزارش شده است.

جدول ۶: میزان واریانس تبیین شده سازگاری توسط متغیرهای پیش بین

R^2 کاکس و اسنل	R^2 نایجل کرک
۰/۴۱	۰/۵۴

با توجه به جدول ۶، ضرایب R^2 کاکس و اسنل^{۳۷} (۰/۴۱) و نایجل کرک^{۳۸} (۰/۵۴) می باشند. این یافته نشان می دهد که متغیرهای پیش بین در مجموع ۴۱ و ۵۴ درصد از واریانس سازگاری را تبیین می کنند. در جدول ۷، نتایج آزمون هاسمر و لمشو^{۳۹} برای بررسی همخوانی بین مقادیر مشاهده شده و پیش بینی شده توسط مدل رگرسیون نشان داده شده است.

³⁵. median cut method³⁶. Teo & Noyes³⁷. Cox & Snell³⁸. Nagelkerke³⁹. Hosmer and Lemeshow

جدول ۷: آزمون هاسمر و لمشو برای بررسی همخوانی بین مقادیر مشاهده شده و پیش بینی شده توسط مدل رگرسیون

مجدور خی	درجه آزادی	سطح معنی داری
۱۲/۷۷	۸	۰/۱۲

با توجه به جدول ۷، آماره مجدور خی آزمون هاسمر و لمشو (۱۲/۷۷) می باشد که معنی دار نیست. این یافته نشان می دهد که بین داده های مشاهده شده و پیش بینی شده توسط رگرسیون همخوانی وجود دارد و مدل رگرسیون به خوبی با داده ها برازش دارد. در جدول ۸، جدول طبقه بندی گزارش شده است.

جدول ۸: جدول طبقه بندی سازگاری

مشاهده شده	پیش بینی شده	
	سازگاری پایین	سازگاری بالا
سازگاری پایین	۹۵	۱۵
سازگاری بالا	۲۲	۶۸
	درصد کل	۸۱/۵

با توجه به جدول ۸، دقت طبقه بندی افراد براساس مدل رگرسیون ۸۱/۵ درصد می باشد که بیشتر از ۶۰ درصد است و رضایت بخش می باشد. این یافته نشان می دهد مدل رگرسیون به خوبی می توان افراد با سازگاری بالا و پایین را طبقه بندی کند. در جدول ۹-۴، ضرایب رگرسیون متغیرهای مستقل گزارش شده اند.

جدول ۹: ضرایب رگرسیون متغیرهای مستقل

عوامل	B	S.E	Wald	df	p	Exp(B)
عرض از مبدا	۱/۵۶	۲/۴۸	۰/۳۹	۱	۰/۵۳	۴/۷۶
محرومیت هیجانی	-۰/۰۱	۰/۰۵	۰/۰۵	۱	۰/۸۱	۰/۹۸
رهاشدگی	-۰/۱۵	۰/۰۸	۳/۳۰	۱	۰/۰۶	۱/۱۶
بی اعتمادی	-۰/۲۳	۰/۰۸	۸/۶۸	۱	۰/۰۰۳	۱/۲۶
انزوای اجتماعی	-۰/۲۱	۰/۰۹	۵/۴۹	۱	۰/۰۱	۰/۸۰
نقص	-۰/۴۲	۰/۱۴	۸/۱۲	۱	۰/۰۰۴	۰/۶۵
شکست	-۰/۱۷	۰/۱۲	۱/۹۴	۱	۰/۱۶	۱/۱۹
وابستگی	-۰/۰۷	۰/۱۰	۰/۵۲	۱	۰/۴۶	۱/۰۸
آسیب پذیری	-۰/۲۳	۰/۰۶	۱۳/۳۰	۱	۰/۰۰۱	۰/۷۹
گرفتار	-۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۷۸	۱	۰/۳۷	۰/۹۴
اطاعت	-۰/۱۴	۰/۰۹	۲/۱۹	۱	۰/۱۳	۱/۱۵
ایثارگری	-۰/۲۸	۰/۰۹	۸/۳۵	۱	۰/۰۰۴	۱/۳۲
بازداری هیجانی	-۰/۰۵	۰/۰۵	۰/۹۳	۱	۰/۳۳	۰/۹۵
معیارهای سرسختانه	-۰/۲۳	۰/۰۹	۵/۶۳	۱	۰/۰۱	۰/۷۹
استحقاق	-۰/۲۵	۰/۱۰	۶/۵۳	۱	۰/۰۱	۰/۷۷
خوشتن داری	-۰/۱۶	۰/۱۰	۲/۵۲	۱	۰/۱۱	۱/۱۸
خوشبینی	-۰/۱۱	۰/۰۶	۲/۹۲	۱	۰/۰۸	۱/۱۲

با توجه به جدول ۹، ضرایب رگرسیون بی اعتمادی (-۰/۲۳)، انزوای اجتماعی (-۰/۲۱)، نقص (-۰/۴۲)، آسیب پذیری (-۰/۲۳)، ایثارگری (-۰/۲۸)، معیارهای سرسختانه (-۰/۲۳) و استحقاق (-۰/۲۵) منفی و معنی دار می باشد ($p < 0.05$). این یافته نشان می دهد،

متغیرهای فوق تاثیر منفی و معنی داری بر سازگاری دارند. با توجه به این یافته های می توان گفت که متغیرهای بی اعتمادی، انزوای اجتماعی، نقص، آسیب پذیری، ایثارگری، معیارهای سرسختانه و استحقاق به صورت منفی و معنی داری قادر به پیش بینی سازگاری هستند. اما متغیرهای محرومیت هیجانی، رهاشدگی، شکست، وابستگی، گرفتار، اطاعت، بازداري هیجانی، خویشتن داری و خوشبینی قادر به پیش بینی سازگاری نیستند.

بحث و نتیجه گیری

نتایج تحلیل نشان داد که بین مولفه طرحواره های ناسازگار و زیر مقیاسهای آن با خوش بینی بجز معیارهای سرسختانه و استحقاق/ بزرگ منشی رابطه منفی و معنی داری وجود دارد.

نتیجه فوق با یافته های یوسفی و همکاران (۱۳۹۴)، زمانی و همکاران (۱۳۹۳)، یوسفی (۱۳۹۳)، ادیب‌راد و ادیب‌راد (۱۳۹۴)، حجت پناه و همکاران (۱۳۹۲)، طباطبایی و همکاران (۱۳۹۱)، روشن و همکاران (۱۳۹۱)، زارعی محمودآبادی و همکاران (۱۳۹۱)، ولپورن، کوریستسن، داگ، پونتی‌فراکت و جوردن (۲۰۱۲)، فریمن (۲۰۱۳)، تری (۲۰۱۴)، کلیفتون (۲۰۱۵)، یانگ و گلووسکی (۲۰۱۱)، ساس، تورکمر، اولتیمان (۲۰۰۸)، ویزمن و آبالکر (۲۰۰۷) همسو می باشد. در تبیین آن می‌توان به این نکته اشاره کرد که فرایند طلاق به این صورت است که ابتدا یکی از زوجین دچار سرخوردگی و ناامیدی از همسر می‌شود، در مرحله بعد اقدام به بیان این نارضایتی می‌کند و سپس تصمیم به طلاق می‌گیرد در فاصله بین تصمیم به طلاق و اجرای تصمیم (اقدام قانونی) اکثر زوجها یک دوره جدایی کوتاه مدت را تجربه می‌کنند. این جدایی در فرهنگ ما به معنای بازگشت به خانواده قبلی یعنی والدین افراد می‌باشد، و از آنجا که در مبانی نظری طرحواره‌درمانی، طرحواره‌ها به عنوان "صدای والدین" در نظر گرفته شده است. بازگشت زوجین به محیطی که طرحواره‌ها در آنجا شکل گرفته است شرایط را برای تقویت طرحواره‌ها و مقاومت در برابر تغییر آن‌ها را فراهم می‌سازد. از آنجا که فقط زوجین آماج درمان قرار می‌گیرند و موضوع درمان بیشتر به روابط بین فردی (زن و شوهر و یا فرزندان) تأکید می‌کند از نقش خانواده اصلی غفلت شده و همین امر اثربخشی این روش درمانی بر روی این گروه از افراد را محدود می‌سازد از طرفی هم اضافه کردن والدین و اطرافیان زوجین متقاضی طلاق به درمان مستلزم طولانی‌تر شدن درمان و نیز پر رنگ‌تر شدن نقش دیگران در زندگی زوجین می‌شود. از سوی دیگر در اغلب موارد زنان که در تنگنای زناشویی قرار می‌گیرند، جهت رهایی از مشکلات زناشویی درخواست طلاق می‌دهند و جالب توجه است، که درخواست طلاق زنان به معنای خواست حقیقی آن‌ها برای جدایی نیست، بلکه درخواست طلاق زنان به منظور حل مشکل صورت می‌گیرد و این اقدام تقلایی برای حل مشکل است (سیمپسون، راهل و فلیپ، ۱۹۹۶؛ اخوان تفتی، ۱۳۸۲؛ به نقل از یوسفی، ۱۳۸۹) و اقدام به طلاق را به عنوان روشی برای یادآوری یا تجدید تعهد هنگام ازدواج می‌انگارند. این امر حاکی از خوش بینی پایین در این افراد است. از سوی دیگر زوجین خوش بین از مهارت‌های ارتباطی بالایی برخوردارند و همچنین این افراد نسبت به مسایل و اتفاقاتی که برای آنها می‌افتد خوشبین و مآل‌مال از امید و دارای طبعی شوخ و مزاح گونه هستند و افراد دیگر و عالم خارج را آنچنان که در واقع هستند؛ می‌بینند و قبول دارند.

نتایج تحلیل نشان داد که بین مولفه های طرحواره های ناسازگار با سازگاری زناشویی رابطه منفی و معنی دار می باشد. رابطه ایثارگری با سازگاری معنی دار نمی باشد. نتیجه فوق با یافته های یوسفی و همکاران (۱۳۹۴)، یانگ و گلووسکی (۲۰۱۱)، ساس، تورکمر، اولتیمان (۲۰۰۸)، ویزمن و آبالکر (۲۰۰۷) همسو می باشد.

در تبیین اثر گذاری طرحواره درمانی می‌توان گفت طرحواره منفی باعث ارتباط برنامه‌ریزی شده می‌شوند که برای صمیمیت واقعاً زبان بار هستند (باندلر، گریندر، ستیر، ۱۹۷۶). طرحواره‌های منفی، الگوهای تعاملی مشخصی به وجود می‌آورند؛ یکی از زوجین کاری را انجام می‌دهد یا حرفی را می‌زند که همسر آن را به اشتباه با یک طرحواره منفی تعبیر می‌کند که باعث ایجاد تنش و اضطراب در فرد می‌شود و سبب می‌شود فرد عملکردی بر اساس یکی از سبک‌های دفاعی داشته باشد. در مقابل همسر نیز با حالت دفاعی یا عصبانیت واکنش نشان می‌دهد. وقتی چنین تعاملات غالبی در روابط زوجین زیاد شود، آن‌ها کم کم از واقعیت موجود در موقعیت فاصله می‌گیرند و خصومت‌های زیادی در روابط زوجین شکل می‌گیرد. از آنجا که نتیجه همه طرحواره‌های ناسازگار اولیه از بین رفتن صمیمیت بین زوجین است در نهایت زوجین ممکن است از طلاق به عنوان یک راه کار برای از بین بردن این خصومت‌ها استقبال کنند. در روابط زوجین طرحواره‌ها بر افکار، احساس و رفتار زوجین اثر می‌گذارد و روابط صمیمانه و عاشقانه زوجین را مختل می‌کند، زوجی که دارای طرحواره ناسازگار رهاشدگی، بی‌اعتمادی/ بدرفتاری، نقص/ بی‌مهری و محرومیت هیجانی می‌باشد، احتمال از هم پاشیدگی و طلاق بین آن‌ها بسیار زیاد است در تبیین آن باید گفت، زن و یا شوهر با طرحواره ناسازگار رهاشدگی فکر می‌کند، هر لحظه امکان دارد شریک زندگیش او را رها کنند و به فرد دیگری علاقه‌مند شوند، افرادی که از طرد، ترک شدن یا آزدگی می‌ترسند، اغلب با دفاع تقاضا کردن با ترس خود مقابله می‌کنند. این افراد از طریق تقاضای حمایت، کمک و توجه بیشتر، ترس خود را جبران می‌کنند. شکل دیگر تقاضا کردن کنترل بیش از حد است. یا زوجی که دارای طرحواره ناسازگار بی‌اعتمادی/ بدرفتاری است، در پاسخ به طرحواره اغلب به دفاع از طریق عیب جویی (که شامل انتقاد، تمسخر یا تحقیر کردن طعنه آمیز همسر) اقدام می‌کند. مثلاً فکر می‌کند که همسرش فردی بد رفتار است، او را سرافکنده می‌کند، به او دروغ می‌گوید و فردی دغل کار و سودجوست و مشکلات زناشویی آن‌ها ناشی از بی‌مبالائی و غفلت مفرط همسرش است. طرحواره ناسازگار نقص/ شرم موجب می‌شود که فرد در روابط زناشویی احساس کند که او انسانی ناقص، نامطلوب، بد، حقیر و بی‌ارزش است یا اینکه از نظر شریک زندگی‌اش، فردی منفور و نامطلوب به حساب می‌آید این افراد با این طرحواره بیش از حد نسبت به انتقاد، طرد، سرزنش و مقایسه نابه جا

همسرشان حساس می‌شوند. و یا اینکه افراد در واکنش به طرحواره به استفاده از سبک دفاعی انکار (به رخ کشیدن) می‌پردازد که در این روش فرد به طور مداوم تلاش می‌کند از طریق اشاره به شواهد ارزشمند بودن خود، مانع احساس بی‌ارزشی خود شود. زوج با طرحواره ناسازگار محرومیت هیجانی فکر می‌کند، تمایلات و نیازهای او به حمایت عاطفی از سوی همسرش به اندازه کافی ارضا نمی‌شود. این افراد اغلب از سبک دفاعی اجتناب (مثلث سازی) که عبارتست از وارد کردن نفر سوم به زندگی (با فرزند، پدر، مادر، شغل، مطالعه و یا رابطه فرازنشویی) استفاده می‌کنند. و سعی می‌کنند تمایلات و نیازهای خود را با فردی خارج از رابطه دو نفری ارضا کنند. این طرحواره زمینه بروز اختلاف را فراهم می‌نماید و جدایی را به عنوان راه حل مشکلات در نظر می‌گیرد. در زوجی که دارای طرحواره ناسازگار انزوای اجتماعی/ بیگانگی، گرفتاری، بازداری هیجانی می‌باشد، زمینه بروز اختلاف و درگیری و احتمال جدایی بسیار زیاد است. زیرا زوجی با طرحواره انزوای اجتماعی/ بیگانگی احساس می‌کند، باید از روابط کناره‌گیری کند، زیرا با دیگران متفاوت است و به فرد خاصی تعلق ندارد در واقع از سبک دفاعی اجتناب (خاموشی) استفاده می‌کند که در این نوع دفاع فرد برای حفاظت از خود در مقابل احساس‌های رنج آور از سرد رفتار کردن و دوری‌گزینی استفاده می‌کند و از همسر و خانواده بریده می‌شود. زوجی با طرحواره ناسازگار گرفتاری، در دام ارتباط عاطفی شدید و نزدیکی بیش از حد با یکی از افراد مهم زندگی (اغلب والدین یا فردی خارج از رابطه زناشویی) می‌افتند، این روابط به قیمت از دست دادن فردیت و حتی فرزند و همسر می‌باشد. زوج با طرحواره ناسازگار بازداری هیجانی به دلیل بازداری افراطی اعمال، احساسات و ارتباطات خود انگیزه به منظور اجتناب از طرد از طرف همسرش دارای نوعی بازداری در بروز خشم، بیان تکانه‌های مثبت و بیان آسیب‌پذیری می‌باشد. این افراد تأکید افراطی بر عقلانیت و نادیده گرفتن هیجان‌ها و احساسات دارند. زوجی که دارای طرحواره ناسازگار آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری، وابستگی/ بی‌کفایتی، اطاعت و منفی‌گرایی/ بدبینی می‌باشد، دارای مشکلات خانوادگی بیشتر است و آمادگی بیشتر برای بروز اختلافات و آسیب‌پذیری زناشویی دارد، زوجی که دارای طرحواره ناسازگار آسیب‌پذیری است، دارای ترس افراطی از این فاجعه (طرد از طرف همسر) نزدیک است و هر لحظه احتمال وقوع آن وجود دارد و بر این باورند که فرد نمی‌تواند از آن جلوگیری کند. در اینجا ترس‌ها گاهی منجر به اجتناب زوج از روابط جنسی، بچه‌دار شدن می‌شوند، این اقدامات جهت جلوگیری از بیماری یا وقوع فاجعه می‌باشد که این اقدامات روابط را مختل می‌سازد. زوجی که دارای طرحواره ناسازگار وابستگی/ بی‌کفایتی است، بر این اعتقاد است که او نمی‌تواند مسئولیت روزمره را بدون کمک قابل ملاحظه دیگران، در حد قابل قبولی انجام دهد. این حالت اغلب به صورت درماندگی ظاهر می‌شود و زوجین از قبول مسئولیت زندگی اجتناب می‌کنند. زوجی که دارای طرحواره منفی‌گرایی/ بدبینی است، تمرکز عمیق و مداوم بر جنبه‌های منفی زندگی (درد، مرگ، دلخوری، جدایی و...) همراه با دست کم گرفتن جنبه‌های مثبت و خوش بینانه‌ی زندگی یا غفلت از آن‌ها دارند. این طرحواره‌ها معمولاً شامل انتظارات افراطی در طیف وسیعی از موقعیت‌های کاری، مالی و زناشویی است که خود منجر به اشتباهات شدیدی می‌شود. زوجی که دارای طرحواره ناسازگار اطاعت است، احساس اجبار نسبت به واگذاری افراطی کنترل خود به دیگری که معمولاً همسر می‌باشد، دارد (سبک دفاعی تسلیم) این کار معمولاً برای اجتناب از خشم، محرومیت، یا انتقام صورت می‌گیرد که این رفتارها موجب نوعی کناره‌گیری در همسر می‌شود که زمینه طرد از طرف مقابل را فراهم می‌کند. به طور کلی زوجی که دارای طرحواره شکست در پیشرفت، استحقاق/ بزرگ‌منشی، خویشتن‌داری و خودانضباطی ناکافی، ایثار، تاییدجویی/ جلب توجه، معیارهای سرسختانه، خودتنبیهی هستند، احتمال وقوع از هم پاشیدگی، عدم رضایت زناشویی و طلاق در روابط زناشویی بیشتر می‌شود زوجی که در روابط بر این باور است که فرد شکست خورده‌ای است یا در آینده شکست خواهد خورد و این که شکست برای او اجتناب‌ناپذیر است و نسبت به دیگران موفقیت کمتری دارد، از سبک دفاعی تسلیم شدن استفاده می‌کند که پیامد آن ناامیدی و عدم برنامه‌ریزی در زندگی و تمایل به تحقق هدف کم می‌شود و موجب فروپاشی زندگی می‌شود. یا زوجی که در روابط بر این باور است، برای اینکه بتواند کسب قدرت کنند و یا همسرش را کنترل نمایند، تمرکز افراطی به برتری جویی نسبت به همسرش دارد که گاهی به رقابت افراطی یا کنترل رفتارهای همسرش روی می‌آورد. زوجی که دارای طرحواره ناسازگار ایثار و تایید جویی است، تمرکز افراطی بر ارضا نیازهای شریک زندگی دارد که این تمرکز افراطی موجب عدم ارضای نیازهای خود فرد می‌شود. چنین طرحواره‌ای منجر به این احساس در زوج می‌شود که نیازهای فرد ایثارگر به قدر کافی ارضا نمی‌شوند. و تأکید افراطی در کسب تایید، توجه و پذیرش از سوی دیگران که مانع شکل‌گیری معنایی مطمئن و واقعی از خود می‌شود. گاهی اوقات این طرحواره با تأکید افراطی بر مقام و منزلت در روابط، جهت دستیابی فرد به تایید، تحسین و توجه شریک زندگی است. این طرحواره، اغلب منجر به اتخاذ تصمیماتی غیر قابل اطمینان و ناخوشایند در مورد وقایع زندگی در روابط زناشویی می‌شود. سرانجام طرحواره ناسازگار معیارهای سرسختانه و خودتنبیهی مبنی بر این باور اساسی هستند که برای رسیدن به معیارهای بلند پروازانه در زندگی باید کوشش فراوانی کرد و این رفتارها برای جلوگیری از انتقاد در زندگی صورت می‌گیرد. این طرحواره اغلب منجر به نقص‌های جدی در احساس لذت، آرامش، سلامتی، احساس ارزشمندی، پیشرفت یا روابط رضایت‌مندانه زناشویی می‌شود و معمولاً به شکل‌های نقص‌گرایی، غیرقابل انعطاف و ناکارآمدی بروز می‌کند. زوج با طرحواره ناسازگار تنبیه بر این باور است که به خاطر اشتباهات در زندگی (ازدواج، بچه‌دار شدن، عدم تربیت

مناسب) باید شدیداً تنبیه شود. معمولاً اینگونه افراد به دلیل در نظر نگرفتن شرایط ویژه زندگی، نادیده گرفتن مشکلات همسرش و عدم همدلی با احساسات شریک زندگی موجب اختلافات زناشویی و ناسازگاری زناشویی و در نهایت طلاق و از هم پاشیدگی خانوادگی می‌شوند. باتوجه به تفاسیر بالا پژوهش حاضر اثر درمانی طرحواره‌درمانی در اصلاح طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تأثیر غیر مستقیم طرحواره‌درمانی بر سازگاری زناشویی را مورد تأیید قرار می‌دهد.

نتایج تحلیل نشان داد که رابطه رضایت زناشویی و سازگاری با خوشبینی مثبت و معنی دار می باشد. نتیجه فوق با یافته های صفائی راد و همکاران (۱۳۹۰)، شاکریان (۱۳۹۰)، یوسفی و بشلیده (۱۳۹۰)، پروین و همکاران (۱۳۹۰) بنی اسدی (۱۳۸۸) بخشایش و همکاران (۱۳۸۸) اندوز و حمیدپور (۱۳۸۴) ذولفقاری، فاتحی زاده و عابدی (۱۳۸۷)، دی‌آندریا (۲۰۱۴) ولبورن، کوریستن، داگ، پونتی‌فراکت و جوردن (۲۰۱۲)، فریمین (۲۰۱۳)، ویزمن و آبلاکر (۲۰۰۷) همسو می باشد.

در تبیین نتیجه فوق باید گفت بدبین و خوش بینی هر دو می‌تواند تغییر باور را تسهیل کند. در این شیوه، فرد قادر است از طریق فاصله گرفتن از خودش، ارزیابی ها، افکار و باور هایش را مورد آزمایش قرار دهد و با آنها به عنوان وقایعی رفتار نماید که باید مورد ارزیابی قرار گیرند و اضطراب موجود بکاهد و احساس شادکامی بیشتری نمایند از بین متغیرهای مورد بررسی خوش بینی با سازگاری و رضایت زناشویی رابطه معناداری دارد. زوجینی که در شیوهی ابراز شادمانی خود پاسخ‌های بهتر و سازنده را ارائه دهد و تقاضاهای غیر منطقی را بدون هیچ گونه هراسی رد کند. باید گفت رضایت از زندگی زناشویی سبب می‌شود که نحوه عملکردهای افراد بهبود یابد افرادی که قادرند احساسات خود را ابراز کنند کمتر مضطرب و ناراحت می‌شوند و احساس تهایی کنند و تصور بهتری از خود دارند این افراد از از بهزیستی روان‌شناختی مطلوبی برخوردارند. سازگاری اجتماعی و خودمختاری بهتری از خود نشان می‌دهد و این مساله از اساسی‌ترین عوامل در رشد مطلوب شخصیت محسوب می‌شود و این مساله سبب می‌شود که تعارضات زناشویی کمتری در زندگیشان به چشم می‌خورد.

نتایج تحلیل نشان داد که متغیرهای بی‌اعتمادی، انزوای اجتماعی، نقص، آسیب پذیری، ایثارگری، معیارهای سرسختانه و استحقاق به صورت منفی و معنی داری قادر به پیش بینی سازگاری هستند. اما متغیرهای محرومیت هیجانی، رهاشدگی، شکست، وابستگی، گرفتار، اطاعت، بازداري هیجانی، خویشتن داری و خوشبینی قادر به پیش بینی سازگاری نیستند.

نتیجه فوق با یافته های یوسفی و همکاران (۱۳۹۴)، یانگ و گلووسکی (۲۰۱۱)، ساس، تورکمر، اولتیمان (۲۰۰۸)، ویزمن و آبلاکر (۲۰۰۷) همسو می باشد.

در تبیین آن می‌توان به این اشاره کرد که در روابط صمیمی دو جنس مخالف همچون زن و شوهر، خصیصه‌های روان‌شناختی وابسته به جنسیت زنانه و یا مردانه اهمیت بسیار دارد. گزارش بسیاری از محققان نشان می‌دهد که زنان به علت علاقه به نگهداری رابطه، یا خصوصیتی که دارند و یا جنس آن‌ها ایجاب می‌کند، در زمان پیش از طلاق حالت پر استرس‌تری دارند و بیشتر از مردها مشکلات پیش از طلاق را شناسایی می‌کنند. برای آن‌ها زمان طلاق عاطفی سال‌ها قبل از طلاق قانونی به وقوع می‌پیوندد. مردها غالباً از مشکلات زناشویی بی‌خبر هستند و ممکن است درخواست طلاق را به صورت یک شوک نگاه کنند. مرد از بحث و مذاکره با همسرش اجتناب می‌کند تا از تحریکات روانی که در نتیجه تعارض با همسرش حاصل می‌شود خود را حفظ نماید (رایس و رایس، ۱۹۸۶؛ رایکو، ۱۹۸۹؛ بهانین، ۱۹۷۰؛ به نقل از زارعی محمود آبادی، ۱۳۹۱).

با توجه به اینکه طلاق و اختلاف زوجین با افسردگی و اعتماد به نفس پایین، اختلال کارکردن‌گرشی، عاطفه منفی و اضطراب رابطه مستقیم و معناداری دارد و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با متغیرهای ذکر شده رابطه مستقیم و معنادار دارد و مبانی شناختی منبع تولید آن‌ها محسوب می‌شود، طرحواره‌های ناسازگار اولیه پیامد منفی بر رضایت زناشویی دارد و منجر به از هم پاشیدگی خانوادگی و طلاق می‌شود. به دلیل بافت سنتی و کوچک بودن محیط و به دلیل عدم فرهنگ‌سازی در زمینه استفاده از مشاوره و جلسات درمانی، اغلب افراد متقاضی طلاق به سختی حاضر به ادامه جلسات مشاوره‌ای می‌شدند. بررسی تأثیر طرحواره درمانی بر متغیرهای دیگر مثل رضایت زناشویی، تعهد زناشویی، رضایت جنسی، و همه مولفه های زناشویی و ارتباط خانوادگی پیشنهاد می‌شود. در جلسات آموزش پیش از ازدواج در کارگاه های ازدواج و زناشویی می‌توان به اثربخشی تشریح نقش طرحوارهها بر سازگاری زناشویی زوجین در شرف ازدواج پرداخت. همبستگی های مثبت یا منفی بین متغیرها در این پژوهش ممکن است ناشی از علت های دیگری باشد که از طریق پژوهش های مقطعی نمی‌توان به آنها پی برد. بنابراین، توصیه می‌شود در صورت امکان از مطالعات طولی (تداومی) در این زمینه استفاده شود. پژوهش حاضر روی زنان با طلاق عاطفی انجام گرفته است، پیشنهاد می‌شود در پژوهش های آتی مردان هم مورد بررسی قرار گیرند که امکان مقایسه و قابلیت تعمیم پذیری فراهم شود.

- پیشنهاد می‌شود، مشاوران خانواده‌ای که در زمینه مشاوره قبل از ازدواج و زناشویی کار می‌کنند، در برنامه‌های خودارزیابی طرحواره‌های ناسازگار اولیه را نیز بگنجانند و در صورت وجود هر گونه مشکل در خانواده‌ها، آن‌ها را در زمینه مشکل مربوطه و حل آن و نیز میزان تأثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه را بر زندگی زناشویی آگاهی دهند. می‌توان در مراکز مشاوره خانواده و مراکز مداخله در بحران طلاق از نتایج این پژوهش استفاده کرد، به این صورت که با در نظر گرفتن ویژگی‌های شخصیتی و جمعیت شناختی زوجین به تأثیر طرحواره‌ها در مشکلات زناشویی، خدمات مشاوره‌ای جامع‌تر و مؤثرتری به مراجعان متقاضی طلاق ارائه داد. نتایج این پژوهش در زمینه درمان، کاربرد زیادی برای درمانگران خانواده و محققان در بر دارد زیرا با تایید نتایج اساسی در زمینه درمان، این پژوهش می‌تواند، پشتوانه علمی محکمی برای مشاوران و درمانگران خانواده در کاربرد رویکرد طرحواره درمانی در کار با خانواده‌ها و مراجعان مشکل‌دار باشد. سازمان‌ها و ارگان‌های مرتبط با زوجین متقاضی طلاق از مشاورانی که در زمینه خانواده‌درمانی تخصص داشته باشند استفاده کنند. انجام مداخله درمانی و تلاش در جهت حل اختلاف زناشویی، به زمان قبل از مراجعه به دادگاه موکول شود، چرا که در مرحله طلاق قانونی اجرای مداخله مشکل می‌شود.

منابع و مراجع

- [۱] آزاد فلاح، پ (۱۳۸۳). راهکارهای علمی و اجرایی برای حل فاصله بین بلوغ و ازدواج، پروژه تحقیقات ویژه توسعه کشور. تهران: دانشگاه تربیت مدرس.
- [۲] احدی، ب، نریمانی، م، ابوالقاسمی، ع، آسیایی، م. (۱۳۸۸). بررسی ارتباط هوش هیجانی، سبک اسناد و خودکارآمدی با رضایت از زندگی در زنان شاغل. *مطالعه تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی*.
- [۳] احمدنیا، ش مهریار، ج. (۱۳۸۳). نگرش و ایده‌آل‌های نوجوانان شهر تهران در زمینه همسرگزینی، فرزندآوری و تنظیم خانواده. *مجموعه مقالات دومین همایش انجمن جمعیت‌شناسی ایران*، با عنوان بررسی مسائل جمعیتی ایران با تاکید بر جوانان، دانشگاه شیراز: انتشارات مطالعات و پژوهش‌های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه، ۱۹۷-۲۱۸.
- [۴] ادیبراد، ن، ادیبراد، م. (۱۳۹۴). بررسی رابطه باورهای ارتباطی با دلزدگی زناشویی و مقایسه آن در زنان متقاضی طلاق و زنان خواهان ادامه زندگی مشترک. *تازه‌ها و پژوهش‌های مشاوره*، ۴ (۱۳)، ۹۹-۱۱۰.
- [۵] اصغری گنجی، ع، واردانیان، ک، محمدزاده ملا، ر. (۱۳۹۱). اثربخشی زوج‌درمانی شناختی الیس در کاهش ناسازگاری زناشویی. *مجموعه مقالات ششمین سمینار سراسری بهداشت روانی دانشجویان*. دفتر مرکزی مشاوره وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- [۶] الیس، آلبرت. (۱۳۷۵). *زوج درمانی*. ترجمه صالحی فدوی، ج. امین یزدی، ا. تهران انتشارات میثاق (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۱۹۸۹).
- [۷] اندوز، ز. حمیدپور، ح. (۱۳۸۴). بررسی رابطه طرح‌واره ناسازگار با سبک دلبستگی و سازگاری زناشویی. دومین کنگره آسیب‌شناسی خانواده در ایران. دانشگاه شهیدبهشتی، ۱۶۵-۱۶۵.
- [۸] استریت، ادی (۱۹۹۸)، مشاوره خانواده (نظر و عمل در نگرش سیستمی)، ترجمه مصطفی تبریزی و علی علوی نیا (۱۳۹۱)، تهران انتشارات فراوان.
- [۹] اوحدی، بهنام (۱۳۹۴)، تمایلات و رفتارهای جنسی طبیعی و غیر طبیعی انسان/ از نوزادی تا پیری، اصفهان : انتشارات صادق هدایت.
- [۱۰] باستانی، سوسن، گلزاری، محمود، روشنی، شهره (۱۳۸۹) طلاق عاطفی : علل و شرایط میانجی ، مجله بررسی مسائل اجتماعی ایران، سال اول، شماره سوم، پاییز ۱۳۸۹.
- [۱۱] -بخشایش، علیرضا؛ مرتضوی، مهناز (۱۳۸۸)، رابطه رضایت جنسی، سلامت عمومی و رضایت زناشویی در زوجین، فصلنامه روانشناسی کاربردی، سال ۳، شماره ۴ (۱۲)، زمستان ۱۳۸۸، ۷۳-۸۵.
- [۱۲] برنشتاین، فیلیپ. اچ و برنشتاین، ماری. تی. (۱۳۹۰). زناشویی درمانی از دیدگاه رفتاری - ارتباطی. مترجمان سید حسن پورعابدی نایینی و غلامرضا منشی، تهران : انتشارات رشد.
- [۱۳] برنشتاین، فیلیپ. اچ؛ برنشتاین، ماس تی. بی تا (۱۹۸۹)، زناشویی درمانی از دیدگاه رفتار ارتباطی، ترجمه سهرابی (۱۳۷۷)، تهران: انتشارات رشد.
- [۱۴] بنی اسدی، مرضیه (۱۳۸۸) بررسی و مقایسه عوامل اجتماعی، شخصیتی و فردی در زوج‌های سازگار و ناسازگار شهر کرمان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد کرمان.
- [۱۵] پروین ، ستار، داوودی، مریم، محمدی، فریبرز (۱۳۹۰) عوامل جامعه شناختی مؤثر در طلاق عاطفی در بین خانواده های تهرانی، فصلنامه شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، سال چهاردهم، شماره ۵۶، تابستان ۱۳۹۱.
- [۱۶] ثنایی، باقر، علاقبند، س، فلاحی، شهنام، هومن، علی. (۱۳۷۹). *مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج*. موسسه انتشارات بعثت: تهران.
- [۱۷] دیویدسون، ک. م. (۱۳۸۳). کاربردشناخت درمانی در اختلالات شخصیت. ترجمه شمس، گ. تهران: انتشارات رشد (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۱۹۹۸).
- [۱۸] ذوالفقاری، م، فاتحی زاده، م. عابدی، م. ر. (۱۳۸۷). تعیین رابطه بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با ابعاد صمیمیت زناشویی زوجین شهر اصفهان. *مجله خانواده پژوهی*، ۴ (۱۵)، ۲۴۷-۲۶۱.

- [۱۹] روشن، زینب، میرمولایی، سید طاهره، مومنی موحد، منصوری، آسیه (۱۳۹۱) اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر خود نظم بخشی در ارتقاء سازگاری زناشویی زوجین دارای مشکلات زناشویی مراجعه کننده به مرکز مشاوره. مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی همدان، دوره نوزدهم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۱
- [۲۰] زمانی، ساره، احدی، حسن، عسگری، پرویز (۱۳۹۳) رابطه طلاق عاطفی با تصویر بدنی و کمال گرایی، مطالعات روانشناختی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناختی الزهرا. دوره ۱۰/ شماره ۴، زمستان ۱۳۹۳.
- [۲۱] زارعی محمودآبادی، ح، بهرامی، ف، احمدی، ا، اعتمادی، ع، فاتحی زاده، م. (۱۳۹۱). پیشگیری از طلاق و جدایی مفاهیم، نظریه‌ها و کاربریست مدل بومی/انتشارات دانشگاه یزد.
- [۲۲] زارعی محمودآبادی، ح. (۱۳۹۱). بررسی عوامل پیش‌بینی کننده میل به طلاق و تدوین مدل بومی برای کاهش میل به طلاق و افزایش خودکارآمدی مدیریت طلاق در زوجین متقاضی طلاق شهر یزد. پایان‌نامه دکترای مشاوره خانواده. دانشگاه اصفهان.
- [۲۳] زارعی محمودآبادی، ح. (۱۳۹۱). بررسی عوامل پیش‌بینی کننده میل به طلاق و تدوین مدل بومی برای کاهش میل به طلاق و افزایش خودکارآمدی مدیریت طلاق در زوجین متقاضی طلاق شهر یزد. پایان‌نامه دکترای مشاوره خانواده. دانشگاه اصفهان.
- [۲۴] زارعی محمودآبادی، ح، یونسی، ج. (۱۳۸۹). تاثیر آموزش فنون مشاوره شناختی بر بهبود عملکرد خانواده در زوجین ناسازگار. مجله علمی-پژوهشی دانشور رفتار.
- [۲۵] - زارعی محمودآبادی، ح، یونسی، ج. (۱۳۸۹). تاثیر آموزش فنون مشاوره شناختی بر بهبود عملکرد خانواده در زوجین ناسازگار. مجله علمی-پژوهشی دانشور رفتار.
- [۲۶] زرگر، ف. نشاط دوست، ح. ط. (۱۳۸۶). بررسی عوامل موثر در بروز طلاق در شهرستان فلاورجان. مجله خانواده پژوهی، ۳(۱۱)، ۷۴۹-۷۳۷.
- [۲۷] ساینکتنون، اندورا (۱۹۸۸)، بهداشت روانی، ترجمه: حسین شاهی براتی (۱۳۷۹)، تهران: نشر روان.
- [۲۸] سانتراک، (۲۰۰۲)، آسیب شناسی روانی، ترجمه مهرداد فیروزبخت، (۱۳۹۰)، تهران؛ انتشارات صدر.
- [۲۹] شاکریان (۱۳۹۰) نقش ابعاد شخصیت و جنسیت در پیش بینی سازگاری زناشویی
- [۳۰] شیروانی، مهرداد. (۱۳۹۰). مطالعات همه گیرشناسی زوجین در حال طلاق ارجاعی به اداره کل پزشکی قانونی استان همدان در سال ۱۳۷۹. مجله پزشکی قانونی، ۳۶، ۲۰۷-۲۱۲.
- [۳۱] ضیاءالحق، م، حسن آبادی، ح، قنبری هاشم آبادی، ب، مدرس غروی، م. (۱۳۹۱). تاثیر زوج درمانی هیجان مدار بر سازگاری زناشویی. فصلنامه خانواده پژوهی. سال هشتم، شماره ۲۹.
- [۳۲] صفائی راد، سوری، وارسته فر، افسانه (۱۳۹۰) رابطه بین تعارض های زناشویی با طلاق عاطفی مراجعه کننده به دادگاههای شرق تهران سال ۱۳۹۰. فصلنامه پژوهش اجتماعی، سال پنجم، شماره بیستم، ۱۳۹۲.
- [۳۳] حجت پناه، مینا، رنجبر کهن، زهره (۱۳۹۲) رابطه رضایت جنسی، رضایت زناشویی و رضایت زندگی زوجین، چشم انداز آمین در روانشناسی کاربردی، سال اول - شماره ۱(۱) - زمستان ۱۳۹۲.
- [۳۴] طباطبایی، ج. (۱۳۹۱). بررسی طلاق و عوامل اجتماعی موثر بر آن در شهرستان بیرجند. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، پژوهشکده خانواده، دانشگاه شهید بهشتی.
- [۳۵] علیمردانی، ضیاء. (۱۳۹۰). نقش دآوری در حل و فصل اختلافات خانوادگی زوجین متقاضی طلاق (مطالعه موردی شهر اصفهان). پایان نامه کارشناسی ارشد مطالعات زنان، دانشگاه اصفها.
- [۳۶] فقیرپور، م. (۱۳۹۰). نقش مهارتهای اجتماعی در سازگاری زناشویی و طراحی یک مدل آموزشی و ارزشیابی آن. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی.
- [۳۷] کارسولی، س، شریفی، م، شریفی، م، اعتمادی، ع. (۱۳۹۱). عوامل فشارزای فرهنگی، با رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی در دانشجویان متاهل در ازدواج‌های میان فرهنگی. مجموعه مقالات ششمین سمینار سراسری بهداشت روانی دانشجویان. دفتر مرکزی مشاوره وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- [۳۸] کرباسیان، منیژه؛ وکیلان، منوچهر (۱۳۹۰)، مسایل نوجوانان و جوانان، تهران: انتشارات پیام نور.

- [۳۹] گود، نانسی. (۱۹۸۴). زندگی با همسر کج مدار. راهنمای سازگاری زناشویی برای زنان، مترجم فروزنده داور پناه (۱۳۹۰) تهران: انتشارات جوانه رشد.
- [۴۰] مرادی، مریم. (۱۳۸۸). بررسی علل تقاضای طلاق زوجین در شهرستان اراک. پایان نامه کارشناسی ارشد. رشته مددکاری اجتماعی. دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی.
- [۴۱] معین، علی، غیاثی، سعید، مسموعی، عباس (۱۳۹۰). بررسی عوامل اجتماعی موثر بر طلاق. پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته جامعه شناسی، دانشگاه تهران.
- [۴۲] ملازاده، جواد؛ م، محمودی اژه‌ای، ج، کیامنش، ع. (۱۳۹۱). سبک‌های رویاروگری و سازگاری زناشویی در فرزندان شاهد. *مجله روانشناسی*. ۱۵، ۳۱۸-۲۸۶.
- [۴۳] موسوی، معصومه (۱۳۹۳)، بررسی مشکلات مربوط به صمیمیت، زوجین و تاثیر ارتباط درمانی زوجین بر آن، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه الزهراء.
- [۴۴] میرزایی، الهه، (۱۳۸۹). روانشناسی سلامت، انتشارات رشد.
- [۴۵] لاریجانی، محمد (۲۰۱۱)، بررسی و تعیین میزان چگونگی کارآمدی خانواده و سنجش تأثیر آن بر موفقیت تحصیلی دانش آموزان، رساله دکتری، دانشگاه ملی دولتی تاجیکستان.
- [۴۶] نوایی نژاد، ش. (۱۳۹۰). رفتارهای بهنجار و نابهنجار کودکان و نوجوانان و راه‌های پیشگیری و درمان نابهنجاری. چاپ سوم، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان.
- [۴۷] نجفی زند، الهام، پاشا شریفی (۱۳۹۰)، رابطه سرمایه روانشناختی و ابعاد تاب آوری با خودکارآمدی در دانشجویان. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران* (اندیشه و رفتار سابق)؛ ۴۳، ۵۶-۴۳.
- [۴۸] نظری، علی محمد (۱۳۸۸)، مبانی زوج درمانی و خانواده درمانی، تهران: نشر علم. نگاهی گذرا به پیوند زناشویی در اسلام، *مجله پیام زن*، قم، بهار (۱۳۸۲)، شماره ۳۱.
- [۴۹] نوایی نژاد، شکوه (۱۳۹۰)، بررسی تأثیر زوج درمانی به شیوه ایماگوتراپی بر افزایش صمیمیت زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره در شهر اصفهان، فصلنامه انجمن مشاوره ایران، جلد ۵، شماره ۹.
- [۵۰] یوسفی و بشلیده (۱۳۹۰)
- [۵۱] یونسی، سید جلال (۱۳۸۸)، مدیریت روابط زناشویی: آسیب ها و راه حل ها در روابط زناشویی، تهران: نشر قطره.
- [۵۲] یوسفی، رسول (۱۳۹۳). اثربخشی مداخله آموزشی مبتنی بر مدل طرحواره‌ها در ارتقاء رضایت زناشویی. *مجله روانشناسی بالینی*. سال دوم. شماره ۳.
- [۵۳] یوسفی، ن، اعتمادی، ع، بهرامی، ف، احمدی، ا، فاتحی زاده، م. (۱۳۹۴). مقایسه طرحواره‌های ناسازگار اولیه در همسران مطلقه و عادی به عنوان پیش‌بینی کننده طلاق. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، سال شانزدهم، شماره.
- [۵۴] یوسفی، ن، کیانی، م. (۱۳۹۱). تأثیر گشتالت درمانگری و معنادرمانگری بر کاهش میل به طلاق مردان متقاضی مشاوره. فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده. ویژه‌نامه خانواده و طلاق. شماره ۱.
- [55] Antony. K (2003). A two-factor model for predicting when a couple will divorce: Exploratory analysis using 14-year longitudinal data. *Family Process*, 14, 83-96.
- [56] Baccem.l (1998) Research on the nature and determinants
- [57] Ball & Cecero. K (2011). Constructive thinking and early maladaptive Schemas as predictors of interpersonal adjustment and marital satisfaction. Unpublished Doctoral dissertation, *New York Uneversity*.
- [58] Bar-on, R., & Parker, J.D.A. (2006). Handbook of emotional intelligence. San Francisco: *Jossey-Boss*.
- [59] Beck, A. T., Emrey, G. (1985). Anxiety disorders and phobias: A cognitive perspective. New York: *basic Books*.
- [60] Berad. (1998). Self-understanding, Empathy, Guided discovery, and schema belief in schema focused cognitive therapy of personality problems: A process- outcome study. *Journal of cognitive Therapy and Research*, 26(2), 199-219.
- [61] Berger, R.; Hunnah MT. (2013). Preventive proches in couple therapy. Philadelphia: Brunner Mazel.

- [62] Bradbury T, Fincham F, Beach S.(2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *J Marr Fam*:62:964:80.
- [63] Bradbury, T. N., & Fincham, F. D. (1990). Attributions in marriage: Review and Critique. *Psychological Bulletin*, 107, 3-33.
- [64] Bugra .I (2012). Self-efficacy theory in contemporary psychology: An overview. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 4(3), 249–255.
- [65] Castonguay LG, Hill CE. (2007). Insight in Psychotherapy, American Psychological Association. Washington DC: p.57-81.
- [66] Cattrall. K (2007). Biological bases of childhood shyness *Journal of Science*, 240, 167-171.
- [67] Chang & Farhi. K (2001). Dysfunctional Attitudes and Early Maladaptive Schema as Predictors of Depression: A 9-Year Follow-up Study. *Journal of Cognitive therapy and Research*, 33 (Online First).
- [68] Clifton, J. A.(2014). The effect of parenting style , attachment, and early maladaptive schema on adult romantic relationship. *Journal of Dissertation, Abstracts International*, 56(10-B), 57-91.
- [69] Cordova, James V. Warren Lisa, Z. (2014). Emotional Skillfulness In Marriage: Intimacy As A Marital Satisfaction. *Journal Of Social and clinical Psychology*, 24, N. 2,P.218-235.
- [70] Dandrea JT.(2014) An investigation of the relationship between early maladaptive schemas and psychological adjustment: The moderating effects of spiritual coping styles. Ph.D.
- [71] Dryden.. L (2003). Influence of positive affect upon creative thinking and problem solving in children. *Psychological Report*. 63: 895-899
- [72] David, H, B. (2001). Clinical Handbook of Psychological Disorders: A Step-by-step. New York: Guilford Press.Dissertation. New York: New York University, 15-32.
- [73] Down Ham. L (2010). Coping, efficacy, and perceived control in acute vs chronic illnesses. *Journal of Personality & Individual Differences*, 30, 617-625.
- [74] Freeman.(2014). Health behavior constructs: Theory, measurement, and research. *National Cancer Institute Website* .Retrieved from
- [75] Gong. , H.(2000). Early Maladaptive Schemas in Patient with Panic disorder with Agoraphobia. *Journal of Cognitive psychotherapy*, 15, 131-142.
- [76] Guttmann, J. (1989). Divorce Growing up married: Men & commitment. Plenary address at annual conference of the American Association of Marriage and family Therapists. San Francisco, CA.
- [77] Guttmann, J. (1994). Divorce in Psychosocial Perspective: Theory and Research. Lawrence Elbaum, Associates Publishers.
- [78] <http://dccps.cancer.gov/brp/constructs/selfefficacy/index.html>.
- [79] Huston. & Melz., H.(2004). Self-understanding, Empathy, Guided discovery, and schema belief in schema focused cognitive therapy of personality problems: A process- outcome study. *Journal of cognitive Therapy and Research*, 26(2), 199-219.
- [80] Janitus, A. K. (2003). General health in organizations: Relative relevance of emotional intelligence, trust, and organizational support. *International Journal of Stress*
- [81] Kameli M.(2002). Survey of youth divorce. Youth National Organization; 2002. [In Persian].
- [82] Karney, B. R & Bradbury, T. N. (1997). Neuroticism, marital interaction and trajectory of marital satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1075-1092.
- [83] Karney, B. R & Bradbury, T. N. (1997). Neuroticism, marital interaction and trajectory of marital satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1075-1092.
- [84] Karney, B. R & Bradbury, T. N. (1995). The longitudinal course of marital quality stability: A review of theory, method, and research. *Psychological Bulletin*, 34.
- [85] Karro. K. Sheree. P (1992) An investigation of the relationship between early maladaptive schemas and psychological adjustment: The moderating effects of spiritual coping styles. Ph.D.

- [86] Karro. K. Sheree. P (2001) Cognitive biases and depression. *Journal of psychology*, 98, 31-40.
- [87] Kayser, K.(1993). When love dies: the Process of marital disaffection. New York: *The Guilford Press*.
- [88] Larson, J.H. & Holman, T.B.(1994). Premarital predictors of marital quality and stability. *Journal of family Relations*, 43(2). 228-234.
- [89] Lawer & Lawer. T (2011). An empirical test of schema mode conceptualizations in personality disorders. *Journal of Behavior Research and Therapy*, 46, 854-863.
- [90] Lopez & Snyder. (2002). The experience of divorce ad separation in the family: A dynamic systems perspective. InE. Freedenberg (Ed.) London: *Oxford university pressManagement*, 12, 257-273.
- [91] Mckinan, J. M. (2008). Revealing vulnerable emotion in couple therapy: Impact on session outcome,. Dissertation Abstracts International [On-line], Available: http://books.google.com/books/about/Revealing_Underlying_Vulnerable_Emotion.
- [92] Nakonezny. , shall. & Rodgers .(1995) Relationships between self-efficacy and symptoms of anxiety disorders and depression in a normal adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 32, 337-348
- [93] of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*. 62, 964-980.
- [94] Olson & Defraeen. K (2006) prepare /enrich group program for couples. leders manual.
- [95] Olson , D. (1989). Family what makes them work. New York Hamilton.
- [96] Pascal, A .Christine , A.,& Jean, L.(2008). Development and validation of the Cognitive Inventory of subjective Distress. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 23, 1175-1182.
- [97] Petreson m, (2010) The effect of parenting style , attachment, and early maladaptive schema on adult romantic relationship. *Journal of Dissertation, Abstrats International*, 56(10-B), 57-91.
- [98] Sabatili , Ranald & Baratile, (2013)." Family of origin Experiences and adjustment" in *married couples and the Family* .65(1).
- [99] Sayers, S . L., Turkheimer. & Oltmanns., D. B. (2008). Marital discord. *Cognitive Therapy and Research*, 25, 713-732.
- [100] Serwike. e (1988). Does working at your marriage help? Couple relationship, self-regulation and satisfaction in the first 4 years of marriage . *Journal of Family Psychology*, 21(2), 185-194.
- [101] Sheree. P.(1999). The case for (promoting) marriag: The devil is in the details. *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 943-958.
- [102] Skazorni. K (2010). Early Maladaptive Schemas in Patient with Panic disorder with Agro phobia. *Journal of Cognitive psychotherapy*, 15, 131-142.
- [103] Terry, D. (2014). Determinants of coping: The role of stable and situational factors . *Journal of Personality & Social Psychology*, 66, 895-910.
- [104] Tolman.l (1932) Insight in Psychotherapy, American Psychological Association. Washington DC: p.57-81.
- [105] Vardi, M. (2001). Relation of perfection & Psychology with mental health & function students of girl in Ahvaz pre university center , M.A thesis, *Ahvaz university*. [Persian].
- [106] Welburn, K., Coristine, M., Dagg, P., Pontefract, A., & Jordan, S. (2012). The Schema Questionnaire- Short Form: Factor analysis and relationship between schemas and symptoms. *Journal of Cognitive Therapy and Research*, 26(4), 519-530.
- [107] Whisman, M. A., & Ubelacker, L, A.,(2007). Maladaptive Schema and Core belifes in treatment and research with couples. In Riso, L.P., Toit, P.L. D., Stein, D. J., & Young, J. E Cognitive Schemas and Core beliefs. Psychological problems. Washington: *American Psychological Association*.

- [108] Young, J. E. (1990). Cognitive Therapy for personality disorder: A schema-focused approach. Professional Resource Exchang, Inc.
- [109] Young, J. E. (1999). Cognitive Therapy for personality disorders: A schema-focused approach (rev. ed) (pp: 78-89). Sarasota, FL: *Professional Resource Exchanging*.
- [110] Young, J., E Klosko, G. & Yeshar. M. (2011). Schema therapy. NewYork: *Guilford Press*.
- [111] Young, J. E. (2003). Schema therapy (pp: 123-218). New York: *Guilford*.